
Hallitus**AIKA** Tiistai 07.10.2025 klo 09:31 - 10:06**PAIKKA** Sähköinen kokous**ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 86	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 87	Helsingin seudun liikenteen raitiovaunukaluston käyttösopimuksen solmiminen	5
§ 88	Lausunto metron junakulunvalvonnan päivitetystä hankesuunnitelmasta	8
§ 89	Oikaisuvaatimus vs. toimitusjohtajan viranhaltijapäätöksestä 3.9.2025 § 64	10
§ 90	Maksupalvelutarjoajan (PSP) ja tilityspalveluiden hankinta	14
§ 91	Syysyhtymäkokouksen koolle kutsuminen	18
§ 92	Hallituksen kokousaikataulun muuttaminen	19
§ 93	Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset	20
§ 94	Tiedoksi merkittävät asiat	21
§ 95	Seuraava kokous	23

Päätöksentekijät	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Saxberg Mirita	Puheenjohtaja, Helsinki	
	Ahsanullah Tarik	Jäsen, Helsinki	
	Alvesalo Amanda	Asiantuntija, Helsinki	
	Aura Anssi	Jäsen, Vantaa	
	Helin Sari	Jäsen, Helsinki	
	Immonen Jari	Jäsen, Tuusula	
	Laiho Mia	Jäsen, Espoo	
	Månsson Björn	Jäsen, Helsinki	
	Rajala Maria	Jäsen, Espoo	
	Seppälä Peppi	Jäsen, Espoo	
	Suihkonen Tuomas	Jäsen, Vantaa	
	Tamminen Ida	Jäsen, Vantaa	
	Vuorinen Pinja	Jäsen, Helsinki	
Muut osallistujat	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Aallonharja Piia	Varajäsen, Kirkkonummi	
	Vasama Janne	Varajäsen, Kerava	
	Anttila Tero	Asiantuntija, Vantaa	
	Grannas Mikael	Asiantuntija, Sipoo	
	Isotalo Olli	Asiantuntija, Espoo	
	Kauppinen Anna- Kaisa	Asiantuntija, Kirkkonummi	
	Lehmuskoski Ville	Asiantuntija, Helsinki	
	Lindberg Arto	Asiantuntija, Tuusula	
	Masar Christoffer	Asiantuntija, Kauniainen	
	Vähätörmä Erkki	Asiantuntija, Kerava	
	Silfver Vesa	Vs. toimitusjohtaja, esittelijä	
	Alakuijala Päivi	Tulosalueen johtaja	
	Flink Mari	Tulosalueen johtaja	
	Saarinen Jussi M	Tulosalueen johtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Savikangas Tuomas	Tulosalueen johtaja	
	Taiha Reija	Tulosalueen johtaja	
	Wallin Johanna	Tulosalueen johtaja	
	Lehtinen Anni	Hallintopäällikkö	

ALLEKIRJOITUKSET

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu

Mirita Saxberg
puheenjohtaja

Jussi M. Saarinen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

____.____.2025

Amanda Alvesalo
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) kuntalain
140 §:ssä säädetyllä tavalla 7.10.2025.

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus 07.10.2025 § 86

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Ehdotus

Hallitus päättää

a) todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi; sekä

b) valita pöytäkirjantarkastajaksi Amanda Alvesalon (varalla Anssi Aura).

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Helsingin seudun liikenteen raitiovaunukaluston käyttösopimuksen solmiminen

412/08.01.01.01/2021 Yhteistyösopimus pikaraitiolinjan PR550 liikennöinnistä

Hallitus 07.10.2025 § 87

Esittelijä	Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija	Liikenne-tulosalueen johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi Sopimuspäällikkö Jami Vitikainen, etunimi@sukunimi@hsl.fi

Taustaa raitiovaunukaluston käyttöä koskevasta sopimuksesta

Kaupunkiliikenne Oy (jäljempänä "KL") omistaa kantakaupungissa ja pikaraitiolinja 15:tä liikennöivän raitiovaunukaluston. Kruunusilloilla liikennöivien linjojen 11 ja 12 liikennöintiä varten hankittu kalusto on tuotannossa ja vaunut toimitetaan vuoden 2026 loppuun mennessä. Uusien kantakaupunkiin ja pikaraitiolinjoille (Vantaa, Länsi-Helsinki) hankittavien raitiovaunujen tarjouskilpailu on ratkeamassa 2025 syksyllä. Raitiovaunukaluston määrä kasvaa siis lähivuosina huomattavasti.

Nykyisen raitiovaunukaluston pääomakustannukset katetaan liikennöintisopimuksilla (kaupunkiraitioliikenteen liikennöintisopimus, pikaraitiolinja 15:n liikennöintisopimus). Uusien vaunujen hankintaa varten tarvitaan erillinen liikennöintisopimuksien voimassaoloaikaa pidempi kalustosopimus, jolla katetaan kaluston hankinnasta aiheutuvat pääomakustannukset pitkällä aikavälillä. Samalla HSL:n tulevat raitioliikenteen hankintamenettelyt ja kilpailutukset edellyttävät, että toimintaympäristö tukee markkinoiden kehittymistä. HSL:n kanssa läheisesti yhteistyössä toimiva kalustoyhtiö muodostaa merkittävän osan tällaista toimintaympäristöä.

Hallitus on päätöksellään 29.11.2022 § 117 hyväksynyt kaupunkiraitioliikenteen ja pikaraitiolinja 15:n liikennöintisopimukset. Osana näitä sopimuksia HSL:n on sitoutunut tuolloin käytössä olleen kaluston pääomakorvausten maksamiseen.

Hallitus on päätöksellään 10.10.2023 § 86 antanut puoltavat lausunnot käyttöiän päässä olevan raitiovaunukaluston korvaamisen hankesuunnitelmasta sekä pääkaupunkiseudun pikaraitioliikenteen kasvun mahdollistavan raitiovaunuhankinnan hankesuunnitelmasta. Puoltavien lausuntojen yhtenä edellytyksenä oli, että osapuolet pääsevät sopuun vaunujen käytönaikaisten kustannusten määrittävästä sopimuksesta. KL on kalustohankinnan loppuvaiheessa ja tarvitsee edellä mainitun käytönaikaisten kustannusten määrittävän sopimuksen viimeistään siinä vaiheessa, kun kilpailun voittaneen kalustotoimittajan kanssa tehdään sopimus. Pitkäaikaisen sopimuksesta tekee se, että sillä tulee pystyä kattamaan koko lainalla maksetun kaluston lainakustannukset (30 vuotta).

Hallitus on päätöksellään 5.5.2020 § 88 päättänyt pikaraitiolinja 15:n liikennöinnin hankintatavasta. Tällöin tehdyn periaatepäätöksen mukaan liikennöinti kilpailutetaan mahdollisesti Vantaan ratikan kanssa yhdessä. Tämän vuoksi HSL:n tulee laatia sopimus kaluston käytöstä ja sen periaatteista hyvissä ajoin ennen kilpailun alkua.

Sopimuksen sisältö

Raitiovaunukaluston käyttösopimuksessa sovitaan sekä kaiken tällä hetkellä käytössä olevan että tiedossa olevan hankittavan raitiovaunukaluston pääomakorvausten maksamisesta vähintään 30 vuoden ajaksi. Tämä koskee:

- MLNRV1- ja MLNRV2-kalustoa (välisosalla varustetut nivelvaunut), 49 kpl
- MLNRV3-kalustoa (Artic X34), 70 kpl
- pikaraitiovaunukalustoa (Artic X54), linjalla 15 käytössä olevat vaunut, 29 kpl sekä Kruunusiltaja varten toimitettavat vaunut, 23 kpl
- uusia MLNRV1- ja MLNRV2 kaluston korvaavia vaunuja, 30 kpl
- uusia pikaraitiovaunuja (alustavasti Vantaa, Länsi-Helsinki), 33 kpl

Sopimukseen voidaan tulevaisuudessa liittää myös lisää kalustoa tai sen piiriin kuuluvaan kalustoon kohdistuvia investointitöitä (esim. peruskorjaukset, vaihto-osat). Nämä hankinnat hyväksytään omana hankintaprosessinaan erillisten hankesuunnitelmien perusteella.

Sopimuksessa on kattavasti sovittu ne periaatteet, joilla Kaupunkiliikenne Oy tai sen tytäryhtiö toimii tulevaisuudessa HSL:n kumppanina HSL-alueen liikenteen kaluston hankinnoissa sekä tulevien liikennöinnin hankintamenettelyjen yhteydessä tehtävän kaluston kunnossapitotoiminnan kilpailutuksen osalta. Kumppanuuden myötä HSL voi hyödyntää Kaupunkiliikenteen kalusto-osaamista, eikä rinnakkaisia kalusto-organisaatioita tarvita. Sopimus mahdollistaa nykyistä paremmin Kaupunkiliikenteen omistaman raitiovaunukaluston hyödyntämisen HSL-alueella rataverkon laajentuessa.

Kalustosopimuksen aiheuttamat kustannukset

HSL:n hallitus on aikaisemmissa päätöksissään sitoutunut kaluston pääomakustannusten korvaamiseen liikennöintisopimusten puitteissa. Nyt hyväksyttävä kalustosopimus ei kasvata näitä kustannuksia vaan kustannukset siirtyvät tämän sopimuksen piiriin.

Pääomakorvaukset (poistot, korot ja vakuutukset) käytössä olevan raitiovaunukaluston osalta ovat vuonna 2026 arviolta noin 22 miljoonaa euroa (kaupunkiraitioliikenne ja PR15). Kruunusiltojen kalusto sekä uudet kaupunki- ja pikaraitiovaunut lisäävät valmistuessaan kustannuksia vaihteittain niin, että 2034 loppuun mennessä kalustosopimukseen sisältyvät pääomakustannukset ovat noin 39,5 miljoonaa euroa vuositasolla. Kaiken kaikkiaan kalustosopimukseen sisältyvien nykyisten ja tulevien raitiovaunujen pääomakustannukset ovat noin 1,16 miljoonaa euroa sopimuksen voimassaoloaikana.

Mikäli HSL joltain osin kilpailuttaa raitioliikenteen operoinnin sopimuskauden aikana ja tämän seurauksena kaluston käyttöoikeus luovutetaan kokonaan tai osin kilpailutuksen voittaneelle operaattorille, maksaa HSL edelleen Kaupunkiliikenteelle pääomakorvaukset tämän sopimuksen perusteella.

Kaluston kunnossapidon osalta on sitouduttu MLNRV1- ja MLNRV2-kaluston sekä ArticX54 kaluston osalta kunnossapitokustannuksiin: kaupunkiraitioliikennesopimuksella vuoden 2034 loppuun asti sekä pikaraitiolinja 15:n liikennöintisopimuksella enintään vuoden 2032 kesäliikenteen loppuun asti (sisältäen kaikki mahdolliset optiot). Ennen sopimusten päättymistä käynnistetään uudet hankintamenettelyt kunnossapidon varmistamiseksi, eikä kaluston kunnossapito siis kuulu tämän sopimuksen piiriin. Uusien hankintojen osalta kunnossapidon hankintaa koskevat päätökset tehdään hyvissä ajoin ennen kaluston käyttöönottoa. HSL:n

arvion mukaan sopimuksen voimassaoloaikana sopimuksen piirissä olevan kaluston kunnossapitokustannukset ovat noin 972 milj. euroa.

Sopimuksen voimassaoloaika

Sopimus tulee voimaan, kun molemmat sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet, ja on voimassa, kunnes kolmekymmentä vuotta on kulunut HSL:n pääomakorvauksen maksuvelvollisuuden alkamisesta. Pääomakorvausta aletaan uudesta kalustosta maksamaan vasta, kun kalusto on matkustajaliikennekäytössä.

HSL ja KL sitoutuvat viimeistään kaksi vuotta ennen sopimuksen päättymistä neuvottelemaan uudesta pitkäaikaisesta sopimuksesta koskien kaluston käyttöä sekä siihen liittyvien kustannusten korvaamista. HSL:llä on etuoikeus neuvotella KL:n kanssa uudesta pitkäaikaisesta sopimuksesta.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 1 mukaan hallitus tekee kuntayhtymän puolesta sopimukset, joiden osalta päätösvaltaa ei ole siirretty viranhaltijalle.

Ehdotus

Hallitus päättää valtuuttaa vs. toimitusjohtajan viimeistelemään ja allekirjoittamaan sopimuksen raitiovaunukaluston käytöstä ja kustannusten korvaamisesta Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

1. Helsingin seudun liikenteen raitiovaunukaluston käytösopimus
2. Sopimuksen liite 1 Kalustoliite ja pääomakorvaukset
3. Sopimuksen liite 2 Eettiset periaatteet

Lausunto metron junakulunvalvonnan päivitetystä hankesuunnitelmasta

198/08.01.01.01/2025 METKA-hankesuunnitelma

Hallitus 07.10.2025 § 88

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Helsingin kaupunginhallitus on pyytänyt HSL:ltä lausuntoa metron junakulunvalvonnan päivitetystä hankesuunnitelmasta. HSL:ää pyydetään lausunnossa vastaamaan erityisesti kysymyksiin investoinnin vaikutuksista joukkoliikenteen lippujen hintoihin sekä metroliiikennöinnin kehittämisestä pidemmällä tähtäimellä mm. automaatiotason kehittämistarpeiden, vuorovälin tihentämistarpeiden sekä liikennöinnin toimintavarmuuden ja turvallisuuden varmistamisen näkökulmista.

HSL:n hallitus on aiemmin antanut lausuntonsa metron junakulunvalvontajärjestelmän hankesuunnitelmasta 14.6.2022 § 66. Tällöin hankesuunnitelma hyväksyttiin summalla 110 miljoonaa euroa, joka on nykyhetkeen indeksikorjattuna 124,1 miljoonaa euroa. Hankesuunnitelma on päivitetty syksyllä 2025 pohjautuen alkuvuodesta 2025 viimeistelyyn selvitykseen, joka tarjosi päivityksen metron matkustajamäärien kasvuennusteesta ja metron operointikustannuksista, sekä kesällä 2025 saatuihin tarjouksiin junakulunvalvontajärjestelmästä, mobiiliradioverkosta ja nykyisten metron järjestelmien ja kaluston muutoksista. Päivitetyh hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio hankkeelle on 155,9 miljoonaa euroa. Kustannusten nousu kasvattaa HSL:n jäsenkuntien kuntaosuuksia ja nostaa lippujen hintoja. Täysimääräinen kustannusvaikutus alkaa vasta hankkeen valmistuttua, arviolta vuonna 2029.

Laadittujen liikenne-ennusteiden perusteella Metka-hankkeen mahdollistama 120 sekunnin vuoroväli vastaisi matkustajakysyntään pitkälle tulevaisuuteen. Matkustajakysynnän perusteella täysautomaatiolle ei ole tarvetta Metka-hankkeen elinkaaren aikana, sillä vuoroväliä voidaan lisäinvestoinneilla tarvittaessa tihentää 100 sekuntiin myös GoA2-tason liikenteessä. Kaupunkiliikenteen arvioima kustannustaso metron täysautomatisoinnille ylittää siitä saatavat hyödyt. Junakulunvalvonnan päivityksessä ei tarvitse varautua GoA4-tason liikennöintiin. Automaatiotasotavoitteet tulee yhteensovittaa käynnissä olevan M400-kalustohankinnan kanssa.

Metro on keskeinen osa Helsingin seudun joukkoliikennejärjestelmää ja sen toimintaedellytykset tulee turvata myös tulevaisuudessa. HKL:ltä ja KL:ltä saatujen tietojen mukaan Metka-hankkeessa tehtävät investoinnit ovat välttämättömiä ja edullisempaa vaihtoehtoa ei ole. HSL puoltaa hankkeen toteuttamista päivitetyn hankesuunnitelman mukaisesti ja pitää metron kulunvalvonnan uusimista välttämättömänä.

Esittelijä muutti ehdotustaan 6.10.2025 seuraavasti:

Kohta "Kaupunkiliikenteen arvioima kustannustaso metron automatisoinnille ylittää siitä saatavat hyödyt." muutettu muotoon "Kaupunkiliikenteen arvioima kustannustaso metron täysautomatisoinnille ylittää siitä saatavat hyödyt."

Kohta ” Hanke kasvattaa tämänhetkisten arvioiden mukaan HSL:n jäsenkuntien kuntaosuuksia vuosittain seuraavasti: Helsinki 7,23 M€, Espoo 2,39 M€, Vantaa 0,42 M€, Kirkkonummi 0,7 M€, Kerava 0,03 M€, Sipoo 0,03 M€, Kauniainen 0,01 M€, Tuusula 0,01 M€ ja Siuntio 0,01 M€. Hankkeen vaikutus HSL:n lippujen hintoihin on keskimäärin noin +1,5 %.” muutettu muotoon ”Hanke kasvattaa tämänhetkisten arvioiden mukaan HSL:n jäsenkuntien kuntaosuuksia seuraavasti: Helsinki 6,56 M€, Espoo 3,08 M€, Vantaa 0,38 M€, Kirkkonummi 0,08 M€, Kerava 0,03 M€, Sipoo 0,03 M€, Kauniainen 0,02 M€, Tuusula 0,01 M€ ja Siuntio 0,01 M€. Hankkeen vaikutus HSL:n lippujen hintoihin on keskimäärin noin +1,5 %.”.

Ehdotus	Hallitus päättää antaa asiasta liitteen mukaisen lausunnon.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liitteet	Lausunto Metron junakulunvalvonnan päivitetystä hankesuunnitelmasta

Oikaisuvaatimus vs. toimitusjohtajan viranhaltijapäätöksestä 3.9.2025 § 64

29/00.01.01/2024 Käyttöehtomuutokset vuonna 2024 alkaen

Hallitus 07.10.2025 § 89

Esittelijä
Valmistelija

Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Johtaja Mari Flink, etunimi.sukunimi@hsl.fi
Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Tutkittavaksi ottaminen ja esitetyt vaatimukset

██████████ on toimittanut HSL:n kirjaamoon 15.9.2025 oikaisuvaatimuksen koskien vs. toimitusjohtajan päätöstä 3.9.2025 § 64: Muutoksia HSL:n joukkoliikenteen yleisiin matkustus- ja lippuehtoihin sekä HSL:n verkkopalveluiden ja HSL-sovelluksen käyttöehtoihin tilipohjaisuuteen siirtymisen vuoksi, joka on annettu tiedoksi yleisessä tietoverkossa 4.9.2025.

Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen sekä kunnan jäsen. Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen sekä kuntien yhteisen toimielimen päätöksestä sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 140 §:n 3 momentin mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

██████████ kotikunta on Helsinki, joka on kuntayhtymän jäsenkunta. Oikaisuvaatimus on myös tehty määräajassa ja se otetaan näin ollen tutkittavaksi.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että vs. toimitusjohtajan päätös kumotaan tai päätöstä korjataan lainmukaiseksi ja tarkoituksenmukaiseksi oikaisuvaatimuksen perusteluista ilmenevällä tavalla.

Rajauksena oikaisuvaatimuksen tutkimiselle on, että haltijakohtaisten matkakorttien myynti on lopetettu toimitusjohtajan päätöksellä 23.10.2023 § 79. Päätös on lainvoimainen eikä asiaan tältä osin voida enää hakea muutosta.

Asian arviointi

Oikaisuvaatimuksessa on väitetty päätöksen olevan lainvastainen siksi, että 1) se on tietosuojalainsäädännön vastainen; 2) asiaa ei ole selvitetty ennen päätöksentekoa hallintolain 31 §:n vaatimalla tavalla; ja 3) se on perus- ja ihmisoikeuksien vastainen. Oikaisuvaatimuksen keskeinen kritiikki kohdistuu siihen, että kausilippua ei voida ostaa ilman asiakkaan tunnistautumista.

Tietosuoja

HSL:n henkilötietojen käsittely perustuu aina johonkin EU:n yleisen tietosuojaasetuksen (GDPR, 2016/679) 6 artiklan mukaisista oikeusperusteista. HSL:n asiakasrekisterin tietosuojaseloste palvelukohtaisine tarkennuksineen löytyy HSL:n

internetsivustolta osoitteesta <https://www.hsl.fi/hsl/tietosuoja>. Selosteissa on myös henkilötietojen käsittelyperusteet.

Henkilötietojen luovuttaminen HSL:lle ei ole edellytys matkalippujen ostamiselle, vaan lipun voi ostaa myös ilman henkilötietojen luovuttamista (esim. kertalippu tai anonyymi mobiililippu). Asiakkaalla säilyy tosiasiallinen mahdollisuus matkustaa ilman henkilötietojen luovuttamista.

Eri lipputyyppeihin liittyy erilainen tarve henkilötietojen käsittelyyn. Vahvaa tunnistautumista edellyttävät lipputyypit (esim. henkilökohtainen kausilippu sekä erityisryhmien alennuslippu) liittyvät olosuhteisiin, joissa tarvitaan varmuus henkilöllisyydestä väärinkäytösten estämiseksi. Henkilöllisyyden todentaminen on tällöin oikeasuhtainen keino varmistaa, että etuus kohdentuu juuri siihen henkilöön, jolle se on tarkoitettu.

Oikeus tarkastusmaksun perimiseen on myönnetty HSL:lle joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annetun lain (469/1979) 1 ja 4 §:n nojalla. Toisin kuin valittaja väittää, matkalippujen tarkastamista varten on välttämätöntä, että kausilippuun on kytketty tieto matkustajan henkilöllisyydestä.

HSL:n matkustusehtojen mukaan HSL-sovelluksessa tai HSL-kortilla olevaa kausilippua saa käyttää vain lipun omistaja, jonka pitää pyydettäessä esittää tarkastajalle luotettava selvitys henkilöllisyydestään. Se, että kausilippu on oikean henkilön hallussa, on yksi niistä asioista, joita matkalippujen tarkastajat valvovat liikenteessä. Toisen henkilön lipulla matkustaminen on eräs yleisimmistä tarkastustilanteissa tavattavista väärinkäytöksistä. Valvonnan toteuttamiseksi on välttämätöntä, että voidaan tarvittaessa verrata kortilla olevaa henkilötietoa kortin käyttäjän esittämältä henkilöllisyystodistukselta ilmenevään tietoon.

Valittaja toteaa itse oikaisuvaatimuksessaan, että ”henkilötietojen kerääminen on perusteltua, jotta voidaan myydä subventoituja kausilippuja ja alennusryhmien lippuja. Ellei henkilötietoja kerättäisi, mikään ei estäisi ostamasta lippua, joka on tarkoitettu vain HSL:n jäsenkunnassa tai jossakin sopimuskunnista asuville.” Samoin on arvioitava kausilipun henkilökohtaisuutta: ellei henkilötietoja kerättäisi, mikään ei estäisi käyttämästä toisen henkilön kausilippua.

HSL on rajannut henkilötietojen käsittelyn niihin lipputuotteisiin, joissa se on katsonut sen olevan välttämätöntä. Vahvan tunnistautumisen käyttö rajoitetaan tilanteisiin, joissa on tunnistettu väärinkäytösriski tai lippuun liittyy henkilökohtainen etuus.

Selvittämisvelvollisuus

Hallintolain (434/2003) 31 § mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Valittajan mukaan päätöksen vaikutuksia ja sen vaihtoehtoja ei ole selvitetty, esimerkiksi erilaisten hallinnon asiakkaiden tosiasiallista mahdollisuutta joko todistaa henkilöllisyytensä palvelupisteellä tai tunnistautua vahvasti verkossa.

HSL tekee jatkuvaa selvitystä ja tutkimustyötä tunteakseen toimialueensa joukkoliikenteen käyttäjät, erilaiset asiakasryhmät ja ihmisten liikkumistarpeet. Tämän työn tuloksena syntyvä syvä ymmärrys joukkoliikenteen markkinasta ja eri

ihmisryhmien tarpeista on aina taustalla, kun HSL tekee asiakkaisiin vaikuttavia päätöksiä.

On tiedossa, että HSL-alueella oleskelee henkilöitä, joilla ei ole henkilöllisyystodistusta eikä mahdollisuutta vahvaan tunnistautumiseen. Näiden henkilöiden mahdollisuudet käyttää erilaisia palveluita ovat usein rajatummalla kuin muiden henkilöiden. Monien palveluiden käyttämiseksi ja näitä palveluita koskevien sopimusten solmimiseksi henkilöllisyyden todistaminen on usein välttämätöntä. On kuitenkin tärkeää, että myös näillä henkilöillä on mahdollisuuksien mukaan pääsy välttämättömiin palveluihin. Tämän vuoksi HSL:llä on lipputyyppejä, joita voidaan ostaa myös ilman tunnistautumista, ja jotka ovat näin ollen kaikille saavutettavia.

Valittaja esittää, että vaihtoehtona tulisi olla ostaa ilman tunnistautumista ”omakustannehintainen lippu”. Vaikka ei otettaisi huomioon lipun henkilökohtaisuuteen liittyvää ongelmaa, on huomattava, että tällainen yleishintainen aikuisen kausilippu maksaa kahdelle vyöhykkeelle 167,90 euroa. Samalla hinnalla saa 52 kertalippua. Perustuen yleiseen markkinatuntemukseen tällaiselle lipulle ei olisi kysyntää paperittomien henkilöiden keskuudessa.

Perus- ja ihmisoikeuksien mukaisuus

Kuten edellä on todettu, matkalipun ostaminen on jatkossakin mahdollista ilman henkilöllisyyden todistamista. Kaikkien lipputyyppejen osalta näin ei kuitenkaan ole. Kausilippu on henkilökohtainen, joten sen hankkiminen edellyttää henkilöllisyyden todistamista joko palvelupisteellä tai tunnistautumalla vahvasti. HSL:llä ei ole perustuslakiin, ihmisoikeussopimuksiin tai muuhun lainsäädäntöön perustuvaa velvollisuutta tarjota kausilippua ilman tunnistautumista.

Niillä henkilöillä, joilla ei ole henkilöllisyystodistusta, on mahdollisuus käyttää julkista liikennettä sellaisilla matkalipuilla, jotka eivät vaadi tunnistautumista. Sen varmistaminen, että kyseisillä henkilöillä on käytössään tarpeelliset taloudelliset resurssit tosiasiallisesti toteuttaa perusoikeuksiaan, kuten liikkumisvapautta ja oikeutta sosiaaliturvaan, ei kuulu HSL:n toimialaan tai lakisääteisiin tehtäviin.

Johtopäätös

Oikaisuvaatimus perustuu valittajan virheelliseen päätelmään siitä, ettei henkilöllisyystiedon tallentaminen kausilipulle ole tarpeellista. Kuten edellä on esitetty, henkilöllisyystiedon tallentaminen on tarpeellista, jotta lipun ehtojen mukaista käyttöä voidaan valvoa. Henkilökohtainen kausilippu lipputyypinä ei ole toteutettavissa ilman asiakkaan henkilökohtaista tunnistautumista.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole muutenkaan esitetty sellaisia perusteita, jotka antaisivat aihetta päätöksen muuttamiseen. Päätös on valmisteltu ja päätetty lainmukaisessa järjestyksessä. Näin ollen oikaisuvaatimus on hylättävä.

Ehdotus Hallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen yllä selostetuin perustein. Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet 1. Oikaisuvaatimus (saatavilla kirjaamosta)

2. Vs. toimitusjohtajan yleispäätös 3.9.2025 § 64: Muutoksia HSL:n joukkoliikenteen yleisiin matkustus- ja lippuehtoihin sekä HSL:n verkkopalveluiden ja HSL-sovelluksen käyttöehtoihin tilipohjaisuuteen siirtymisen vuoksi

Maksupalvelutarjoajan (PSP) ja tilityspalveluiden hankinta

232/02.08.02/2020 HSL:n maksupalvelut (PSP)

Hallitus 07.10.2025 § 90

Esittelijä	Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija	Johtaja Mari Flink, etunimi.sukunimi@hsl.fi Yksikön päällikkö Rauno Särkkäaho, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Hankinnan tausta

Hankinnan kohteena on HSL:n omien suorien myyntikanavien monikanavainen maksujen (pl. käteinen) vastaanottoratkaisu ja tilityspalvelut, joiden tavoitteena on tehdä HSL:n maksujen vastaanottoprosesseista käyttäjäystävällisempiä, tehokkaampia, vaatimustenmukaisia sekä ketterämpiä kehittää ja hallita. Hankinnassa on kyse elinkaaripäivityksestä jolla korvataan nykyiset myyntikanavakohtaiset maksujen vastaanottoratkaisut. Kokonaisuus hankitaan valmiina palveluna ja ratkaisu sisältää:

- fyysiset maksupäätteet myymäläympäristöön
- fyysiset maksupäätteet itsepalvelupisteisiin
- verkkomaksuratkaisu HSL:n digitaalisia kanavia varten
- laajan valikoiman maksutapoja, maksupalvelutarjoajan (PSP) ja sen taustapalvelut kaikille edellä mainituille myyntikanaville
- kaikki tarvittavat ohjelmistopäivitykset (mukaan lukien yleiset virheenkorjaukset, tietoturvapäivitykset, PCI DSS -päivitykset, lainsäädännön ja maksujärjestelmien vaatimustenmukaisuuden vaatimat päivitykset) sekä ylläpitopalvelut ja laitepäivitykset sopimuskauden aikana
- raportointi- ja hallintaportaalin (sisältäen tarvittavat rajapinnat)
- maksupalvelutarjoajan sisäiset päivittäiset prosessit ja tarvittavat henkilöstöresurssit palvelun tuottamiseksi HSL:lle
- asiakaspalvelutuen HSL:lle palvelun käytössä
- option tilata lisää maksupäätteitä ja verkkomaksuratkaisuita, ja niihin liittyviä maksutapoja, palveluita ja tarvikkeita, sekä mahdollisuuden jatkokehittää palvelukokonaisuutta liittämällä palveluun nykyisin erillisillä sopimuksilla olevia maksutapoja ja maksujen prosessointipalveluita.

Sopimuskausi on määräaikainen 2 vuotta, jonka jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassaolevana.

Palveluiden kustannuksista valtaosa muodostuu ns. kauppiasprovisioista, jotka maksetaan jokaisesta vastaanotetusta maksutapahtumasta ja sen vuoksi HSL:n lipunmyynnissä mahdollisesti tapahtuvat volyyminmuutokset, asiakkaiden siirtymä eri myyntikanavien välillä ja asiakkaiden käyttämät maksutavat vaikuttavat palveluiden kokonaiskustannukseen.

Palveluiden arvioitu kustannus neljälle (4) vuodelle on noin 12 000 000 euroa, josta mahdollisten optioiden osuus on noin 4 000 000 euroa (ilman arvonlisäveroa). Hankinnan arvioidussa arvossa on huomioitu mahdollinen lipunmyyntivolyymin kasvu.

Hankintamenettely

HSL soveltaa toiminnassaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1398/2016, erityisalojen hankintalaki). Hankinta ylittää erityisalojen hankintalain 13 §:n mukaisen kynnysarvon. Hankinnasta järjestettiin erityisalojen hankintalain mukainen julkinen kilpailutus avoimella menettelyllä.

Hankintailmoitus ja tarjouspyyntö lähetettiin julkaistavaksi 25.6.2025 julkisten hankintojen sähköisessä ilmoituskanava HILMA:ssa (nro 2025-026797) ja Euroopan unionin virallisen lehden verkkoversiossa (TED, nro 411422-2025). Hankinta-asiakirjat olivat saatavilla sähköisesti <https://tarjouspalvelu.fi/hsl> -sivustolta.

Tarjouspyyntömateriaalista sai esittää kysymyksiä 27.8.2025 klo 15:00 saakka. Määräaikaan mennessä esitettyihin kysymyksiin vastattiin 3.9.2025.

Tarjousten jättämisen määräaika oli 19.9.2025 klo 15:00. Tarjouksen jätti määräaikaan mennessä seuraavat tarjoajat:

Adyen N.V.
Market Pay Nordic & Baltic
Ryhmittymä Nets Denmark AS, Finnish Branch and Paytrail Oy
Verifone Finland Oy
Ryhmittymä Visma Amplio & Visma Pay
XMDS Holding B.V.

Tarjoajien soveltuvuuden arviointi

Tarjousten avaamisen jälkeen lähetettiin tarjoajille soveltuvuuteen liittyviä täsmennyspyyntöjä seuraavasti: Market Pay Nordic & Balticiltä pyydettiin täsmennystä soveltuvuusvaatimuksena esitettyyn rating-vaatimukseen liittyen. Ryhmittymä Visma Amplio & Visma Payltä pyydettiin täsmennystä soveltuvuusvaatimuksina esitettyihin toiminnan harjoittamiseen tarvittavaan toimilupaan, liikevaihtovaatimukseen sekä referensseihin liittyen. XMDS Holding B.V:ltä pyydettiin täsmennystä soveltuvuusvaatimuksina esitettyihin toiminnan harjoittamiseen tarvittavaan toimilupaan ja rating-vaatimukseen liittyen sekä tarjouspyynnön mukaisuuden arviointiin liittyviä täsmennyspyyntöjä seuraavasti: Adyen N.V:ltä pyydettiin täsmennystä hinnoitteluliitteeseen ja vähimmäisvaatimuksena olleeseen suomenkieliseen asiakaspalveluun liittyen. Market Pay Nordic & Balticiltä pyydettiin täsmennystä vähimmäisvaatimuksena olleeseen suomenkieliseen asiakaspalveluun liittyen. Ryhmittymä Visma Amplio & Visma Payltä pyydettiin täsmennystä vähimmäisvaatimuksena olleisiin PCI DSS-sertifikaatteihin liittyen. XMDS Holding B.V:ltä pyydettiin täsmennystä tarjouksessa havaittuun ristiriitaan, hinnoitteluliitteeseen sekä vähimmäisvaatimuksena olleeseen suomenkieliseen asiakaspalveluun liittyen.

Tarjoajien tarjouksessaan antamien tietojen perusteella ketään tarjoajista ei koske hankintalainsäädännössä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste. Poissulkemisperusteita koskevat rikosrekisteriotteet tarkistetaan tarjouskilpailun

voittajalta ennen sopimuksen solmimista. Sopimuksen solmimisen edellytyksenä on, ettei pakollisia poissulkemisperusteita ole.

Täsmennyspyyntöön annettujen vastausten perusteella ryhmittymä Visma Amplio & Visma Payn sekä XMDS Holding B.V:n todettiin täyttävän asetetut soveltuvuusvaatimukset.

Tarjousten tarkastamisessa todettiin, että Market Pay Nordic & Baltic ei täyttänyt tarjoajille asetettuja soveltuvuusvaatimuksia. Tämän vuoksi Market Pay Nordic & Baltic suljettiin tarjouskilpailun ulkopuolelle. Tarjoajalle toimitetaan hankintapäätöksen yhteydessä tarkemmat tiedot poissulkemisen syistä. Muut tarjoajat täyttivät asetetut soveltuvuusvaatimukset.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden arviointi

Tarjousten avaamisen jälkeen lähetettiin tarjoajille tarjouspyynnön mukaisuuden arviointiin liittyviä täsmennyspyyntöjä yllä esitetysti.

Täsmennyspyyntöön annettujen vastausten perusteella ryhmittymä Visma Amplio & Visma Payn tarjous todettiin tarjouspyynnön mukaiseksi.

Tarjousten tarkastamisessa todettiin, että Adyen N.V:n ja XMDS Holding B.V:n tarjoukset olivat tarjouspyynnön vastaisia, minkä vuoksi tarjoajat suljettiin tarjouskilpailusta. Tarjoajille toimitetaan hankintapäätöksen yhteydessä tarkemmat perustelut tarjousten hylkäämisestä. Muut tarjoukset todettiin tarjouspyynnön mukaisiksi ja hyväksyttiin mukaan tarjousvertailuun.

Tarjousten arviointi ja vertailu

Tarjousten vertailuperusteena käytettiin kokonaistaloudellista edullisuutta. Kokonaistaloudellisuutta arvioitaessa otettiin huomioon seuraavat osa-alueet suluissa mainituilla painoarvoilla:

a.	Hinta (50%)
b.	Laatu (50 %)

Tarjousten vertailu- ja valintaperusteet on avattu tarkemmin tarjouspyynnössä.

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antoi Verifone Finland Oy.

Tarjousten vertailu on esitetty liitteenä (julkinen päätöksenteon jälkeen).

Hankintapäätös tulee julkiseksi hallituksen päätöksenteon jälkeen.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 8 mukaan hallitus päättää hankinnoista.

Hankintaa koskeva sopimus ei synny tällä päätöksellä. Hankinnasta laaditaan kirjallinen sopimus, joka voidaan erityisalojen hankintalain (1398/2016) 120 §:n mukaisesti tehdä ja panna täytäntöön aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen hankintapäätöksen tiedoksi.

Hallitus päättää

- a) valita liitteenä olevan tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella toimittajaksi Verifone Finland Oy:n;
- b) sulkea Market Pay Nordic & Balticin tarjouskilpailun ulkopuolelle;
- c) hylätä Adyen N.V:n ja XMDS Holding B.V:n tarjoukset tarjouspyynnön vastaisina; sekä
- d) valtuuttaa toimitusjohtajan tekemään hankintalainsäädännön mahdollistamia sopimusmuutoksia sopimukseen hankintavaltuuksiensa puitteissa.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Tarjousvertailu (julkinen päätöksenteon jälkeen)

Syysyhtymäkokouksen koolle kutsuminen

49/00.00.01/2025 Yhtymäkokoukset vuonna 2025

Hallitus 07.10.2025 § 91

Esittelijä
Valmistelija

Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi

Perussopimuksen 14 §:n mukaan yhtymäkokouksen tehtäviin kuuluvat syysyhtymäkokouksessa talousarvion, taloussuunnitelman ja strategian sekä sitovat tavoitteet sisältävän toimintasuunnitelman hyväksyminen.

Perussopimuksessa määrättyjen asioiden lisäksi syysyhtymäkokouksessa käsitellään ainakin seuraavat asiat:

- lausunto yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen johdosta
- osavuosikatsaus 3/2024
- sidonnaisuusilmoitukset.

Perussopimuksen 13 §:n mukaan yhtymäkokouksen kokouskutsu on lähetettävä, ellei erityisestä syystä ole tarpeen noudattaa lyhyempää kutsuaikaa, vähintään kuukautta ennen kokousta jäsenkunnille sekä tiedoksi kuntayhtymän hallituksen jäsenille. Hallintosäännön 49 §:n 4 momentin mukaan kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) kutsua HSL:n yhtymäkokouksen koolle tiistaina 25.11.2025 klo 12.00 sähköisenä kokouksena ja HSL:n päätoimitiloissa osoitteessa Opastinsilta 6 A, Helsinki;

b) valtuuttaa vs. toimitusjohtajan laatimaan ja toimittamaan edellä esitetyn mukaisesti kokouskutsun ja esityslistan; sekä

c) pyytää jäsenkuntia nimeämään yhtymäkokousedustajansa yhtymäkokoukseen ja ilmoittamaan siitä HSL:n kirjaamoon perjantaihin 21.11.2025 mennessä, mikäli edustus yhtymäkokouksessa ei perustu asemavaltuutukseen tai aiempaan päätökseen.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Hallituksen kokousaikataulun muuttaminen

229/00.02.01/2024 Hallituksen ja yhtymäkokouksen kokousajat vuonna 2025

Hallitus 07.10.2025 § 92

Esittelijä
Valmistelija

Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi

Muutetaan hallituksen kokousaikataulua päällekkäisyyksien vuoksi sekä uuden strategian käsittelyajan lisäämiseksi.

Ehdotus

Hallitus päättää

- a) siirtää 9.12. hallituksen kokouksen pidettäväksi 10.12. klo 9:30 alkaen;
- b) pitää 20.10. klo 9-11 hallituksen aamukoulun; sekä
- c) pitää iltakoulun 23.10. alussa hallituksen kokouksen klo 16-17.

Käsittely

Hallituksen jäsen Mia Laiho ehdotti, että kohtaa c) muokataan siten, että kokous alkaa klo 15.30 ja siihen on etäosallistumismahdollisuus. Hallitus hyväksyi muutosehdotuksen yksimielisesti. Hallitus päätti lisätä etäosallistumismahdollisuuden myös aamukouluun 20.10.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset

Hallitus 07.10.2025 § 93

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Hallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta varten toimitusjohtajan ja tulosalueen johtajien viranhaltijapäätökset ajalta 9.–26.9.2025.

Ehdotus Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Päätösluettelo

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus 07.10.2025 § 94

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

HSL on antanut seuraavat lausunnot ja kannanotot:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asiantuntijalausunto Ilmastovuosikertomuksesta 2025
- Lausunto Länsi-Kolsan asemakaavasta, Tuusula
- HSL:n kannanotto HE 66 liikennepalvelulain muuttamisesta (rautatieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset)
- Lausunto Puistokylä, asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus nro 3589

HSL:lle ovat saapuneet seuraavat asiakirjat:

- Sipoon lausunto HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2026-2028
- Kirkkonummen kunnan lausunto HSL TTS-ehdotus 2026-2028, kunnanhallituksen hyväksymä 8.9.2025
- Lausuntopyyntö eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan Ilmastovuosikertomuksesta 2025
- Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan asiantuntijapyyntö, HE 66/2025
- Helsingin Eläkeläisjärjestöt ry:n kannanotto ikäihmisten HSL:n lippujen hintoihin
- Lausuntopyyntö valtuutettu Miapetra Kumpula-Nattrin aloitteesta Kalasataman väliaikaisesta metropysäkistä
- Helsingin kaupungin hallituksen lausuntopyyntö valtuutettu Otso Kivekkään aloitteesta runkolinjojen luotettavuuden ja nopeuden parantamiseksi
- Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista ja siihen liittyviksi laeiksi
- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan vastauspyyntö

Ehdotus Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asiantuntijalausunto Ilmastovuosikertomuksesta 2025 (213/00.04.02/2025)
Lausunto Länsi-Kolsan asemakaavasta, Tuusula (257/10.02.03/2023)
HSL:n kannanotto HE 66 liikennepalvelulain muuttamisesta (rautatieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset) (200/00.04.02/2025)
Lausunto Puistokylä, asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus nro 3589 (161/10.02.03/2021)
Sipoon lausunto HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2026-2028 (153/02.02.00.00/2025)
Kirkkonummen kunnan lausunto HSL TTS-ehdotus 2026-2028, kunnanhallituksen hyväksymä 8.9.2025 (153/02.02.00.00/2025)
Lausuntopyyntö eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan Ilmastovuosikertomuksesta 2025 (213/00.04.02/2025)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan asiantuntijapyyntö, HE 66/2025
(200/00.04.02/2025)
Helsingin Eläkeläisjärjestöt ry:n kannanotto ikäihmisten HSL:n lippujen hintoihin
(153/02.02.00.00/2025)
Lausuntopyyntö valtuutettu Miapetra Kumpula-Nattrin aloitteesta Kalasataman
väliaikaisesta metropysäkistä (228/00.02.03/2025)
Helsingin kaupunginhallituksen lausuntopyyntö valtuutettu Otso Kivekkään aloitteesta
runkolinjojen luotettavuuden ja nopeuden parantamiseksi (227/00.02.03/2025)
Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikennejärjestelmän
digitaalisista tietopalveluista ja siihen liittyviksi laeiksi (97/00.04.02/2025)
Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan vastauspyyntö (217/00.04.02/2025,
saatavilla kirjaamosta)

Seuraava kokous

Hallitus 07.10.2025 § 95

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Ehdotus Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti torstaina 23.10.2025 klo 16-17. Kokouksen jälkeen pidetään iltakoulu. Paikka ilmoitetaan kokouskutsussa.

Käsittely Esittelijä muutti ehdotustaan vastaamaan § 92:ssä päätettyä: Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti torstaina 23.10.2025 klo 15.30-16.30. Kokoukseen on etäosallistumismahdollisuus. Kokouksen jälkeen pidetään iltakoulu. Paikka ilmoitetaan kokouskutsussa.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 86, § 88, § 91, § 92, § 93, § 94, § 95**Muutoksenhakukielto**

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 87

Oikaisuvaatimusohje

Päätöksiin tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle (kuntalaki 134 §). Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon:

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot.

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on niiden toimitustavasta riippumatta oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 89

Kunnallisvalitusosoitus

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kunnallisvalituksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä kuntalain (410/2015) 3 §:n mukaisesti jossakin näistä kunnista jäsenenä oleva henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö.

Kuntalain mukaisen kunnallisvalituksen Helsingin hallinto-oikeudelle saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muutoin lainvastainen.

Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon

- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin,
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti tai,
- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla,
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Valitus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Valituskirjelmässä, joka on osoitettava Helsingin hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
3. valittajan nimi ja kotikunta
4. jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
5. postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan lähettää.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. selvitys valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksisaantitavasta ja -päivästä
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
4. asiamiehen on liitettävä valtakirja lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §:n mukaisesti.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle:

Helsingin hallinto-oikeus, kirjaamo

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Faksinumero: 029 56 42079

Virastoaika: ma–pe 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusasiakirjojen on oltava perillä niiden toimitustavasta riippumatta viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 310 euroa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 90

Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016, jäljempänä erityisalojen hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Erityisalojen hankintalain 123 §:n mukaan hankintayksikön päätöksen poistamiseen ja muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun peruuttamiseen sekä asian uudelleen ratkaisemiseen sovelletaan, mitä hankintaoikaisusta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) 132–135 §:ssä säädetään. Erityisalojen hankintalain 128 §:n mukaan muutoksenhakuun erityisalojen hankintalaissa tarkoitetuista ratkaisuksista sekä lainvastaisen menettelyn johdosta määrättäviin seuraamuksiin sovelletaan, mitä hankintalain 16 luvussa (145–169 §) säädetään.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Päätöksiin voi hakea muutosta joko tekemällä hankintaoikaisuvaatimuksen tai valituksen markkinaoikeudelle tai molemmat.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla (hankintalaki 163 §).

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. (erityisalojen hankintalaki 118.1 §)

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. (erityisalojen hankintalaki 118.2 §)

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Ohje hankintaoikaisuvaatimuksen tekemisestä

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu asianosainen.

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on niiden toimitustavasta riippumatta oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu asianosainen voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee (hankintalaki 146 § 2 mom.):

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta

muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitus on tehtävä hankintalain 147 §:ssä säädettyssä ajassa. Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen erityisalojen hankintalain 121 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Valituskirjelmässä, joka on osoitettava markkinaoikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
3. valittajan nimi ja yhteystiedot
4. jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot
5. postiosoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää (hankintalaki 146 § 3 mom.).

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelämä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. selvitys valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksisaantitavasta ja -päivästä

3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
4. asiamiehen valtakirja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:n mukaisesti.

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeudelle:

Markkinaoikeus

Sähköposti: markkinaoikeus(at)oikeus.fi

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 43300,

Faksinumero: 029 56 43314,

Asiakaspalvelun aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusasiakirjojen on niiden toimitustavasta riippumatta oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen asiakaspalvelun aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla markkinaoikeus perii muutoksenhakijalta oikeudenkäyntimaksua 2120 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään miljoona euroa, käsittelymaksu on 4240 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6350 euroa. Jos asia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä, on oikeudenkäyntimaksu kuitenkin 500 euroa.

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön edellä mainittuun osoitteeseen.